

รายงานพิเศษ

การเมืองเมียนมาร์-การลงทุน : เดินหน้าได้ต้องมีการบริหารความเสี่ยง

เอกสารประกอบการสัมมนา Mekong Dialogue Meeting

กรณีศึกษา การค้าและการลงทุนเมียนมาร์ในช่วงเปลี่ยนผ่าน : โอกาสและความเสี่ยง

สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

ประธานกรรมการบริษัทในเครือ วี-เซิร์ฟ กรุ๊ป

อดีตรองประธานและเลขาธิการสภาธุรกิจไทย-เมียนมาร์ (กกร.)

วันที่ 21 มีนาคม 2561

ความสำคัญ

การลงทุนประเทศเมียนมาร์ : เดินหน้าได้แต่ต้องมีการบริหารความเสี่ยง

ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (Republic Of The Union Myanmar) พื้นที่ประมาณ 676,578 ตารางกิโลเมตร (มากกว่าของไทย 1.31 เท่า) นครหลวงปัจจุบันคือนครเนปีดอว์ (Nay Pyi daw) ห่างจากเมืองย่างกุ้งประมาณ 350 กิโลเมตร จำนวนประชากรไม่แน่นอนประเมินว่าในปี 2559 มีจำนวน 56,861,178 คน เป็นชาติพันธุ์มาประมาณร้อยละ 68, ไทใหญ่ร้อยละ 9, กะเหรี่ยงร้อยละ 7, ยะไข่ร้อยละ 4, มอญร้อยละ 2 ชาติอื่นๆ และอินเดียร้อยละ 2 ประชากรเมียนมาร์ส่วนใหญ่ร้อยละ 89 นับถือศาสนาพุทธ เป็นประเทศที่ติดชายแดนไทยเป็นระยะทางยาวมากสุด ประเทศไทยเป็นนักลงทุนอันดับ 2 อันดับ 1 คือประเทศญี่ปุ่นมีโรงงานประมาณ 40 แห่ง ภาชีนิติบุคคลร้อยละ 30 ระยะเวลาการยกเว้นภาษีขึ้นอยู่กับการลงทุนในพื้นที่ซึ่งรัฐบาลกำหนด เช่น เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งจะยกเว้นภาษีสูงสุดถึง 8 ปี

ประเทศเมียนมาร์มีแรงงานหนุ่ม-สาวจำนวนมากค่าแรงเมียนมาร์ในนครย่างกุ้งมีการปรับตัวสูงค่อนข้างเร็วโดยค่าจ้างที่รัฐกำหนดไว้ประมาณ 4,800-5,100 จ๊าด/วัน หรือ 115-120 บาท (อัตราแลกเปลี่ยน ณ 20 มี.ค. 61 เท่ากับ 0.0234 บาท/จ๊าด หรือ 1 USD เท่ากับ 1,253 MMK) แรงงานมีทักษะทำงานในโรงงานประมาณ 2,391 แสนจ๊าด/ต่อเดือน หรือประมาณ 5,500 บาท/เดือน แต่หากเป็นแรงงานมีทักษะเป็นเชลล์หรือเสมียนทำงานในสำนักงานวันละ 300-350 บาท แต่ค่าจ้างในพื้นที่ห่างไกลจะแตกต่างกัน

ประเทศต่างๆเริ่มให้ความสนใจลงทุนในประเทศเมียนมาร์ ซึ่งยังมีปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานและไฟฟ้าไม่พอใช้ประเทศต่างๆที่ลงทุน เช่น ญี่ปุ่น, ไทย, จีน, ใต้หวัน, เกาหลี, สิงคโปร์, มาเลเซีย, ฮองกง, สหรัฐ, ออสเตรเลีย, เวียดนาม, อินเดีย ส่วนใหญ่ลงทุนในนครย่างกุ้งและนิคมอุตสาหกรรม เช่น เขตทิลาวา, ไลตยา, ดราก้อน, เซปีตา, เมงกาละดอง, พะโค ฯลฯ อุตสาหกรรมที่ไทยไปลงทุน เช่น ปตท.สผ. อุตสาหกรรมการ์เมนต์ รองเท้า ของเล่น ออโต้พาร์ท บะหมี่แปรรูป ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ซีเมนต์และวัสดุก่อสร้าง เครื่องจักรการเกษตร ปู๋ย ปลุยกวางพารา ฯลฯ

ในบรรดาประเทศสมาชิก AEC รวมทั้งประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศเมียนมาร์หรือพม่ามีปฏิสัมพันธ์และบทบาทต่อคนไทย และประเทศไทยมากที่สุด เพราะนอกจากมีพรมแดนติดต่อกัน 10 จังหวัด ตั้งแต่ภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่) จนถึงภาคใต้ (จังหวัด ระนอง) ระยะทางประมาณ 2,202 กิโลเมตร อีกทั้งแรงงานเมียนมาร์มีบทบาทและความสำคัญอยู่ในระบบสังคมและเศรษฐกิจ ไทยค่อนข้างสูง เกี่ยวข้องกับแรงงานตั้งแต่ในบ้านเรือน แรงงานในภาคเกษตร-ประมง แรงงานภาคบริการ แรงงานก่อสร้าง แรงงานในภาคอุตสาหกรรมตัวเลขกระทรวงแรงงาน (2559) มีแรงงานประเทศเมียนมาร์จำนวน 723,360 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 61.40 ของแรงงานประเทศเพื่อนบ้าน (CLM)

จากตัวเลขของทางการเมียนมาร์ประเมินว่ามีแรงงานอยู่ในประเทศไทยประมาณ 2.0 ล้านคน ขณะที่ข้อมูลของ ธนาคารโลก (ปี 2015) แรงงานเมียนมาร์ส่งเงินกลับประเทศปีละประมาณ 1,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 63,000 ล้านบาท คิด เป็นสัดส่วนร้อยละ 2.7-3.0 ของจีดีพี (เมียนมาร์) แสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจของประเทศต้องพึ่งพารายได้จากแรงงานทำงานใน ประเทศค่อนข้างสูง

ข้อมูลเศรษฐกิจของเมียนมาร์ตัวเลขแต่ละแหล่งค่อนข้างแตกต่างกัน โดย GDP ในปี 2559 ประมาณ 71,275 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 2.352 ล้านล้านบาท ต่างกว่าไทยถึง 6 เท่า คาดว่าปี2560เศรษฐกิจจะขยายตัวได้ประมาณร้อยละ 7.5 ตัวเลขเงินเฟ้อประมาณร้อยละ 11.76 อัตราการว่างงานตามการคำนวณของ ILO ร้อยละ 3.4 การส่งออกคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.5 ของ GDP ตลาดหลัก เช่น ไทย อินเดีย จีน มาเลเซีย สิงคโปร์ ฯลฯ รายได้หลักของเมียนมาร์มาจากเงินส่งกลับของ แรงงานซึ่งไปทำงานในต่างประเทศ เฉพาะประเทศไทยปีละไม่น้อยกว่า 63,000 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนอยู่ใน GDP ร้อยละ 2.8

ด้านการค้าไทย-เมียนมาร์ ตัวเลขการนำเข้าและส่งออกไทย-เมียนมาร์ ปี 2560 มีมูลค่า 230,422 ล้านบาท เป็นการส่งออก 146,084 ล้านบาท ขยายตัวถดถอยร้อยละ -0.31 โดยร้อยละ 73.7 เป็นการส่งออกข้ามแดนทางถนน ด้านการนำเข้ามีมูลค่า 84,338 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 0.88 โดยร้อยละ 89.4 เป็นการนำเข้าข้ามแดนอีกทั้งเป็นนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากเมียนมาร์คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.4 ของการนำเข้าทั้งหมด ภาพรวมการนำเข้า-ส่งออกของไทย-เมียนมาร์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 79.4 เป็นการขนส่งทางถนนข้ามชายแดนและร้อยละ 20.6 เป็นการขนส่งทางเรือ

ประเทศเมียนมาร์ให้ความสำคัญกับประเทศไทยค่อนข้างอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับหลายประเทศ ส่วนหนึ่งจากประชากรเมียนมาร์จำนวนมากเคยเข้ามาทำงานในประเทศไทยคุ้นเคยกับคนไทยโดยเฉพาะเป็นประเทศนับถือศาสนาพุทธคล้ายกัน อีกทั้งเคยชินกับอาหารไทยและสินค้าอุปโภคบริโภค เครื่องใช้ไฟฟ้า รวมทั้งปัจจัยด้านการเกษตรเป็นที่นิยมของคนเมียนมาร์เนื่องจากมีคุณภาพถึงแม้จะมีราคาสูงกว่าสินค้าจากจีนแต่ได้รับความเชื่อถือ อีกทั้งคนเมียนมาร์เข้าถึงสื่อโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมนอกจากดูละครและเพลงไทยยังเห็นสื่อโฆษณาสินค้าไทย

รายการสินค้านำเข้าส่งออก ไทย-เมียนมาร์ (2560)
ส่งออก 146,084 ล้านบาท (ร้อยละ 73.7 ทางถนน)
นำเข้า 84,338 ล้านบาท (ร้อยละ 89.4 ทางถนน)
(การนำเข้าก๊าซธรรมชาติ คิดเป็นสัดส่วน 75.4%)

หน่วยล้านบาท

นำเข้า ขยายตัว 0.88%				ส่งออก ขยายตัว -0.31%			
ลำดับที่	ชื่อสินค้า	ปี 2559	ปี 2560	ลำดับที่	ชื่อสินค้า	ปี 2559	ปี 2560
1	ก๊าซธรรมชาติ	69,285.8	63,570.6	1	น้ำมันสำเร็จรูป	9,402.2	12,420.4
2	สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์	1,792.2	5,358.2	2	เครื่องดื่ม	12,672.8	11,800.2
3	เบ็ดสัตว์สำหรับถาวรบริโภค	2,304.8	3,338.3	3	น้ำตาลทราย	10,432.9	8,901.4
4	สัตว์มีชีวิตไม่ได้ทำพันธ์	1,846.6	2,088.2	4	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	7,943.1	7,978.6
5	สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	1,012.4	1,049.5	5	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	5,854.0	7,579.4
6	สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูปและกึ่งสำเร็จรูป	750.7	1,090.0	6	เคมีภัณฑ์	6,467.7	7,453.5
7	พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช	1,061.1	1,344.0	7	ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ	4,695.4	5,349.8
8	ไม้ซุง ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	1,276.3	1,191.5	8	ผ้าผืน	5,238.8	5,309.0
9	เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	18.5	361.8	9	เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว	4,951.6	4,648.9
10	ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้	1,366.3	850.4	10	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	2,736.6	4,261.3
11	เครื่องจักร ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	390.6	720.4	11	รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ	3,492.4	4,028.3
12	เคมีภัณฑ์	440.5	400.8	12	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	3,732.1	3,353.4
13	ผลิตภัณฑ์จากพลาสติก	4.6	84.1	13	ผลิตภัณฑ์ยาง	3,298.6	3,314.5
14	กล้อง เลนส์และอุปกรณ์การถ่ายภาพ ฟิล์มถ่ายภาพ	302.7	355.3	14	ผลิตภัณฑ์เภสัชภัณฑ์	2,555.1	2,840.6
15	เครื่องใช้และตกแต่งภายในครัวเรือน	30.5	91.8	15	ปูนซีเมนต์	5,997.1	2,708.2

www.tanitsorat.com

นโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล ออง ซานซูจี

รัฐบาลประชาธิปไตยของเมียนมาร์หลังชนะเลือกตั้งท่วมท้นเมื่อต้นปี 2016 นายอู ทิน จอ ได้เป็นประธานาธิบดีโดยมีนางออง ซาน ซูจี เป็นประธานาธิบดีเงาในฐานะที่ปรึกษาแห่งรัฐ หลังผ่านมามีครั้งไม่พบนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจที่ชัดเจนเหมือนสมัยอดีตประธานาธิบดี เต็ง เส่ง เพราะนโยบายหลักคือสร้างความปองดองในประเทศและยุติการสู้รบของชนกลุ่มน้อยต่างๆ อย่างไรก็ตามการชะลอตัวลงของเศรษฐกิจเมียนมาร์เป็นผลจากรัฐบาลสั่งระงับโครงการก่อสร้างในเมืองหลวงของประเทศเพื่อทบทวนผลกระทบด้านต่างๆและระงับการเปิดสัมปทานลงทุนด้านปิโตรเลียมตลอดจนเหมืองแร่เพื่อสร้างความหลากหลายแก่ระบบเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงนโยบายเศรษฐกิจนับไปสู่ภาวะความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจนักลงทุนต่างชาติมองว่าเมียนมาร์ถูกโดดเดี่ยวและเป็นประเทศที่ไม่มีการพัฒนามานานหลายสิบปี สไตล์การบริหารประเทศของนางซูจี ช่วงต้นปี 2560 บรรดาผู้นำธุรกิจเรียกร้องให้รัฐบาลเมียนมาร์ปฏิรูปกฎระเบียบให้เอื้อต่อการเข้ามาของนักลงทุนจากต่างประเทศต่างๆ ซึ่งประเทศเมียนมาร์อยู่อันดับ 170 จาก 190 ประเทศของดัชนีความง่ายในการดำเนินธุรกิจของธนาคารโลก (เวิลด์แบงก์)

ข้อจำกัดการบริหารด้านเศรษฐกิจประเทศของนางซูจีต่างจากรัฐบาลอดีตประธานาธิบดีเต็ง เส่ง อย่างชัดเจน ท่ามกลางความคาดหวังของทุกภาคอุตสาหกรรมว่าจะเห็นเศรษฐกิจมีการเดินหน้าหลังจากรัฐบาลที่มาจากรัฐบาลประชาธิปไตยขึ้นมาบริหารประเทศอย่างเต็มที่และสหรัฐยกเลิกมาตรการคว่ำบาตรแกเมียนมาร์ ปัญหาในขณะนี้เรื่องเศรษฐกิจไม่ได้เป็นปัญหาอันดับต้นๆของประเทศเพราะรัฐบาลและรัฐสภาให้ความสำคัญด้านความมั่นคง โดยเฉพาะการแก้ปัญหาความแตกแยกในประเทศ (Unity) ช่วงปี 2559-2561 ข้อกังวลต่างชาติมาจากการปราบปรามประชาชนซึ่งเป็นชาวโรฮิงญาซึ่งอยู่ในรัฐยะไข่อย่างรุนแรงจนทำให้มีการอพยพพลี้ภัยออกนอกประเทศกว่า 400,000 คน จนถูกสหประชาชาติและประเทศต่างๆออกมาประณามซึ่งแน่นอนว่าย่อมกระทบการลงทุนของต่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงของต่างชาติ (เอฟดีไอ) ช่วง 3 ปี ลดลงอย่างต่อเนื่อง ปี 2559 อยู่ที่ 9,000 ล้านดอลลาร์และปี 2560 ลดลงเหลือ 6.6 พันล้านเหรียญ ลดลงถึงร้อยละ 26.6 แทนที่รัฐบาลจะแก้ปัญหาแต่กลายเป็นว่า นางซูจี กลับแนะนำนักลงทุนให้คิดว่าทำอย่างไรจึงจะมีส่วนร่วมกับกระบวนการสร้างสันติภาพในเมียนมาร์ ซึ่งคำแนะนำนี้นักลงทุนต่างชาติเห็นว่าเป็นเหมือนการส่งสารว่า “นักลงทุนต้องพึ่งพาตัวเอง” และรัฐบาลขาดประสิทธิภาพด้านเศรษฐกิจและการแก้ปัญหาชาวโรฮิงญา

นักลงทุนบางกลุ่มกล่าวตำหนิถึงการหารื้อวนไปวนมาเกี่ยวกับการลงทุนด้านการผลิตไฟฟ้าทั้งที่ไฟดับทั้งเมืองจนเป็นเรื่องปกติและการแต่งตั้งรัฐมนตรีขึ้นมากำกับดูแลด้านเศรษฐกิจที่ไม่มีพื้นภูมิความรู้ด้านเศรษฐกิจ ขณะที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ไอเอ็มเอฟ) คาดการณ์ในแง่ดีว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (จีดีพี) ของเมียนมาร์จะขยายตัวประมาณ 7.5% ในปีนี้หลังจากปีที่แล้ว ขยายตัว 6.3% ต่างชาติที่มาลงทุนรายใหญ่ เช่น บริษัทพูมา เอนเนอร์จี ของสิงคโปร์กลายเป็นบริษัทต่างชาติรายแรกที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปจัดจำหน่ายน้ำมันในเมียนมาร์ เมื่อเดือน พ.ค. 2560 ตามมาด้วยบริษัท วิซามาสเตอร์การ์ดที่ได้ไฟเขียวให้ออกบัตรเครดิตในประเทศนี้ได้เป็นครั้งแรก

ด้านประสิทธิภาพแรงงานของเมียนมาร์จากข้อมูลจากหน่วยงานด้านเศรษฐกิจของเมียนมาร์รายงานว่าเป็นปีที่ผ่านมาผลิตภาพแรงงาน (Productivity) และการลงทุนของเมียนมาร์ถือว่าต่ำสุดในภูมิภาคและต่ำกว่าค่าเฉลี่ยถึง 3 เท่า ขณะเดียวกันธุรกิจท้องถิ่นกระจุกอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง โดย 1/3 ธุรกิจลงทุนในนครย่างกุ้งประมาณ 23,000 แห่ง อีก 1/3 ธุรกิจลงทุนในเมืองมัณฑะเลย์ประมาณ 19,000 แห่ง สำหรับในรัฐกะฉิ่นและรัฐยะไข่มีการลงทุนประมาณ 1,000-2,000 แห่ง ขณะเดียวกันนิคม

อุตสาหกรรมในเขตทิวลาว่ามีธุรกิจต่างชาติดึงทุนยังไม่มากใช้แรงงานรวมกันเพียง 8,000 คน ในรายงานยังระบุว่าธุรกิจท้องถิ่นและต่างชาติซึ่งลงทุนมีการจดทะเบียนถูกต้องประมาณร้อยละ 75 และการเสียภาษีส่วนใหญ่ไม่ค่อยถูกต้อง

การค้า-การลงทุนเมียนมาร์ต้องบริหารความเสี่ยง

การพิจารณาการลงทุนประเทศเมียนมาร์นอกจากปัจจัยด้านศักยภาพต่างๆและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จำเป็นที่จะต้องพิจารณาปัจจัยด้านการเมือง-ปัญหารัฐซ้อนรัฐและชั่วคราวหลังยุคเปลี่ยนแปลงอำนาจ ซึ่งให้เห็นถึงบริบทประเทศเมียนมาร์หลังยุคเปลี่ยนผ่านอำนาจไปสู่ระบอบประชาธิปไตย แต่ด้วยข้อจำกัดต่างๆโดยเฉพาะการช่วงชิงดุลอำนาจทั้งของรัฐบาลซึ่งมีนางองซาน ซูจี เป็นแกนนำ ซึ่งต้องการขับเคลื่อนให้ระบบประชาธิปไตยเต็มรูปแบบ อีกทั้งภายใต้นโยบาย “Above The President” จะยังสามารถคงสถานะนี้ได้ต่อเนื่องนานเพียงใด ขณะที่ฝ่ายกองทัพโดยมีพลเอกมิน อ่อง หล่าย เป็นตัวแทนของชั่วคราวก็ยังต้องการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยๆค่อยๆไป และยังให้ความสำคัญต่อการรักษาสถานภาพของฝ่ายทหาร รวมทั้งความเป็นเอกภาพประเทศหนึ่งเดียวของเมียนมาร์ สำหรับชั่วคราวของกลุ่มชาติพันธุ์จำนวน 17 กลุ่มปัญหาความเป็นเอกภาพของเมียนมาร์คงไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะให้เกิดการลงตัวของชั่วคราว เพราะทั้งรัฐบาลและกองทัพก็ยังมีช่องว่าง ขณะที่กลุ่มชาติพันธุ์ก็ยังมีกลุ่มย่อยไม่ได้เป็นเอกภาพ

MYANMAR BACK SITE

รัฐบาลเมียนมาร์กับปัญหาชนกลุ่มน้อย

มีสัญญาณที่ดีในการยุติการหยุดยิงแต่ยังไม่ยอมวางอาวุธ

www.tanitsorat.com

ประเทศเมียนมาร์เสมือนเป็น “อัญมณีล้ำค่าของเอเชีย” และในอนาคตจะเป็นจุดหมายปลายทางการลงทุนทั้งของภูมิภาคและของโลก อนาคตของเมียนมาร์จึงขึ้นอยู่กับความเป็นเอกภาพของรัฐและการจัดการชาวโรฮิงญาซึ่งเป็นกลุ่มมุสลิมในรัฐยะไข่ ซึ่งเมียนมาร์กำลังถูกนานาชาติกดดันให้จัดการกับพวกที่ลี้ภัยถึง 400,000 คนเป็นผลจากการกวาดล้างแบบรุนแรงของรัฐบาลทางออก ซาน ซูจี ซึ่งกลายเป็นหนามยอกอกของเมียนมาร์ สำหรับประเทศไทยซึ่งมีพรมแดนใกล้ชิดและมีการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน กอปรทั้งปัจจัยเอื้อต่างๆ ล้วนเป็นโอกาสต่อการเข้าถึงทรัพยากร พลังงาน เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ฯลฯ

การมองเมียนมาร์ (Myanmar Outlook) ต้องมองให้ทะลุมิติต่างๆ ทั้งการเมือง สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และความอ่อนไหว กฎเกณฑ์แห่งความสำเร็จคือต้องยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการไทยให้หลุดออกจากมิติเพียงแค่การค้าชายแดนและหรือปฏิสัมพันธ์การค้าเพียงในระดับท้องถิ่น (Local Economic) เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพของเอสเอ็มอีและผู้ประกอบการซึ่งอยู่ในท้องถิ่นชายแดนให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับภูมิภาค (Regional Competency) เกี่ยวข้องกับการเข้าใจประเทศเมียนมาร์และเข้าถึงโอกาสในช่วงที่ประเทศส่วนใหญ่ซึ่งมีขีดความสามารถในการแข่งขันเหนือกว่าไทยยังรือต่อความชัดเจนของการปฏิรูป ประเด็นคือภาครัฐกิจ-เอกชนจะต้องเห็นโอกาสนี้เป็นช่วงจังหวะเหมาะสมที่จะเข้าถึงประเทศเมียนมาร์ ซึ่งโอกาสนี้คงไม่ดำรงอยู่ได้นาน เกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์และการเข้าใจปัญหาเมียนมาร์อย่างแท้จริง

การบริหารความเสี่ยงการลงทุนประเทศเมียนมาร์

- 1) กฎหมายไม่แน่นอนเปลี่ยนแปลงบ่อย แม้แต่บัตรส่งเสริมหรือใบอนุญาตต่างๆสามารถเปลี่ยนแปลงได้
- 2) การบริหารจัดการคน เกี่ยวข้องกับความรู้ในงาน, มาตรฐานของคนและระบบการศึกษา ทุกระดับต้องมีการอบรมฝึกงาน วัฒนธรรม – ประเพณีและนิสัยใจคอแตกต่างจากคนไทย
- 3) ปัญหาแรงงานไร้ทักษะ ต้องฝึกใหม่หมด ออกบ่อย เปลี่ยนงานบ่อย ต้องฝึกบ่อยๆ แรงงานทักษะเริ่มหายากและเลือกงาน ชอบงานบริการมากกว่างานอุตสาหกรรม
- 4) ระบบภาษีซับซ้อนไม่มีมาตรฐาน หากต้องการความถูกต้องอาจมีต้นทุนสูงจนอยู่ไม่ได้
- 5) คอร์รัปชันเป็นเรื่องปกติ ทั้งหุ้นส่วน - ลูกจ้างในบริษัทและเจ้าหน้าที่รัฐ
- 6) ต้นทุนแรงงานอาจต่ำกว่าไทย แต่ต้นทุนด้านอื่นอาจสูงกว่าไทย เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าภาษีจุกจิก ค่าประกันสังคม ค่าอาหาร ค่าที่พัก บางแห่งต้องมีพาหนะรับ-ส่ง ในด้านต้นทุนโลจิสติกส์สูงกว่าไทย โดยเฉพาะค่าขนส่งทางเรือ ถนนไม่ได้มาตรฐานระบบการขนส่งบางพื้นที่เป็นแบบพื้นบ้าน ระบบศุลกากรยังต้องพัฒนาอีกมากบางด้านอาจไม่มีใบเสร็จ โครงสร้างพื้นฐานส่วนใหญ่สภาพไม่ดีใช้เวลานานและบริหาร Just In Time ค่อนข้างลำบากอาจต้องมีสต็อกสินค้าสูงกว่าประเทศไทยค่อนข้างมาก
- 7) ระบบธนาคารเอาแน่นอนไม่ได้ การโอนเงิน อัตราแลกเปลี่ยนไม่แน่นอน ประเทศเมียนมาร์มีข้อจำกัดมากมาย มีชนกลุ่มน้อย, เขตอิทธิพล ซึ่งมีทหาร-ตำรวจ-เจ้าหน้าที่รัฐสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง

- 8) การเข้าใจพื้นที่และวัฒนธรรมท้องถิ่น ประเทศเมียนมาร์ ให้ความสำคัญด้านวัฒนธรรม รวมทั้งด้านศาสนา สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ต้องเข้าใจในวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่ เกี่ยวข้องกับความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน บางพื้นที่เป็นเขตคุ้มครองพิเศษ
- 9) ระบบการเมืองแตกต่างจากไทย ประเทศสปป.ลาว แบ่งเป็นแขวงมีกฎหมายท้องถิ่นและใบอนุญาตในระดับแขวง และระดับส่วนกลาง ประเทศเมียนมาร์แบ่งเป็นรัฐ โดย 7 รัฐ รัฐบาลปกครองได้ อีก 7 รัฐปกครองตนเอง ภาชีนำเข้าส่งออกมีด่านทั้งด้านทางการและด้านชนกลุ่มน้อย มีแม่กระทั้งวันชาติกระเหรี่ยง ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ
- 10) การบริหารความแตกต่าง การการลงทุนในประเทศเมียนมาร์ความสำเร็จอยู่ที่การบริหารความแตกต่างและบริหารต้นทุนด้านขนส่งและบริหารความเสี่ยงเพื่อแลกกับค่าแรงที่ต่ำกว่าไทยและโอกาสในการขยายตลาด
- 11) ระบบประกันภัยขาดมาตรฐาน ประเทศเมียนมาร์มีบริษัทประกันแต่เงื่อนไขค่อนข้างมากและบางพื้นที่ระบบประกันภัยยังไม่มีหรือไม่ได้มาตรฐาน บางเส้นทางไม่คุ้มครอง
- 12) ระบบศาลและการบังคับคดี นักลงทุนเป็นคนนอกและถูกมองว่าเขาเปรียบคนท้องถิ่น ระบบศาลประเทศของเมียนมาร์ ยืดหยุ่นได้หากสามารถเข้าถึง เมื่อขึ้นศาลต้องเข้าใจวลีนี้ หรือได้คำพิพากษาแต่การบังคับคดีเป็นคนละเรื่องกัน

ข้อควรรู้ระบบภาชีนำเข้าสินค้าเมียนมาร์

1. การเสียภาษีผ่านท่าเรือหลักกับผ่านชายแดนยังมีความแตกต่างกัน

2. พื้นที่ชายแดนยังเป็นพื้นที่ชนกลุ่มน้อยที่มีอำนาจในการวางระบบช่องทางหาเงินได้

3. การนำเข้าผ่านชายแดนต้นทุนสูงกว่าทางเรือ ผู้นำเข้าที่ผ่านชายแดน เพื่อลดต้นทุนการแข่งขัน ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากผลต่างเรื่องภาชีนำเข้า

4. การเสียภาษีแบบใช้สิทธิประโยชน์ Form D อาจจะไม่ทำให้ภาระภาษีน้อยลงกว่าการทำแบบชายแดน

5. การคำนวณภาษีแบบชายแดนยังเป็นแบบท้องถิ่น (คิดแบบใช้ความรู้สึก ความเคยชิน) แต่อาจเกิดประโยชน์กับผู้นำเข้าในเรื่องต้นทุนการแข่งขัน

6. การขนส่งผ่านชายแดนอยู่ที่ต้องรู้จักสอดคลองไม่ใช่เปลี่ยนแปลง

นโยบายส่งเสริมการลงทุนของเมียนมาร์

รัฐบาลเมียนมาร์ตั้งแต่สมัยประธานาธิบดีเต็ง เส่ง ได้ให้ความสำคัญการลงทุนจากต่างประเทศโดยมีการจัดตั้งหน่วยงานส่งเสริมการลงทุน MIC : Myanmar Investment Commission และมีการผ่อนปรนเงื่อนไขต่างๆ มาโดยตลอด มีการเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น เขตเศรษฐกิจพิเศษมณฑลพะเลย์ซึ่งอยู่ทางตอนกลางของประเทศ, เขตเศรษฐกิจพะโค, เขตเศรษฐกิจย่างกุ้ง, เขตเศรษฐกิจเมาะละเหม่ง, เขตเศรษฐกิจผาอาน, เขตเศรษฐกิจเมียวดี (ติดชายแดนแม่สอด) และเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาร่วมทุนระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลเมียนมาร์ซึ่งจะมีการสร้างท่าเรือน้ำลึก ขณะที่ดินทางถนนจากทวาย-พุน้ำร้อน ระยะทาง 137 กิโลเมตร รัฐบาลก้าวหน้าไปมาก

สำหรับเขตการลงทุนซึ่งมีศักยภาพอยู่ที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทิลาวา ห่างจากนครย่างกุ้งประมาณ 16-17 กิโลเมตร เป็นพื้นที่การลงทุนที่รัฐบาลเมียนมาร์ยุคประชาธิปไตยยังเดินหน้าและต่างชาติให้ความสำคัญมีเส้นทางเชื่อมโยงทั้งภาคเหนือและใต้ มีท่าเรือระดับมาตรฐาน 2 ท่า บนแม่น้ำพะโคคือท่าเรือเอเซียเวิร์ดพอร์ต และท่าเรือทิลาวา โดยท่าเรือทั้งสองรับสินค้าได้รวมกันมากกว่า 1.0 ล้าน TEU. คาดว่าในปี 2561 การก่อสร้างโรงงานไฟฟ้าขนาดใหญ่ซึ่งทางรัฐบาลญี่ปุ่นให้ความช่วยเหลือจะแล้วเสร็จจะทำให้เมียนมาร์เป็นเป้าหมายปลายทางของการลงทุนสำคัญของภูมิภาค

ตัวเลขการลงทุนโดยปี 2560 การลงทุนต่างชาติ (FDI) ประมาณ 6.6 พันล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงจากร้อยละ 26.6 (เทียบกับปี 2559 มูลค่าลงทุน 9.0 พันล้านเหรียญ) เหตุผลที่การลงทุนลดลงจากปัจจัยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (MIC) ชุดใหม่มีการพิจารณาเรื่องขอรับการลงทุนล่าช้าและมีข้อกำหนดรายละเอียดกฎหมายรวมทั้งกฎหมายหลายฉบับเกี่ยวกับการลงทุนและอุปสรรคทางการค้า (TRADE BARRIER) โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ได้มีการปฏิรูปให้เป็นไปตามแผน ทั้งนี้ นักลงทุนอันดับ 1 เป็นสิงคโปร์, อันดับ 2 เป็นเวียดนาม, อันดับ 3 เป็นจีนและอันดับ 4 เป็นประเทศไทย คาดว่าปี 2561 มูลค่าการลงทุนจากต่างชาติใกล้เคียงกับปี 2560

สำหรับแนวโน้มการลงทุนเมียนมาร์ว่า การลงทุนน่าจะเกิน 6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากรัฐบาลออกกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ ซึ่งเพิ่มความชัดเจนในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นสาขาการลงทุนที่สงวนไว้สำหรับชาวเมียนมาร์ และส่งเสริมสิ่งจูงใจด้านภาษีอากร รวมทั้งสาขาที่นักลงทุนต่างชาติสามารถร่วมทุนกับนักลงทุนเมียนมาร์ได้ อาทิ การวิจัยด้านนาวิโกลิน สาขาน้ำดื่ม สาขาการเคหะ โดยในการร่วมทุนระหว่างบริษัทเมียนมาร์กับบริษัทต่างชาติ บริษัทเมียนมาร์จะต้องได้รับผลตอบแทนจากโครงการร่วมทุนอย่างน้อยร้อยละ 20 อีกทั้งรัฐบาลเมียนมาร์ให้ความสำคัญกับการค้าและมีแผนจะเพิ่มมูลค่าการส่งออก 3 เท่าภายในปี 2563 โดยเฉพาะการส่งออกสิ่งทอ สินค้าเกษตร และซากาแฟ รวมทั้งสนับสนุนผู้ประกอบการ และการร่วมทุน (Joint Venture) นอกจากนี้ เมียนมาร์ได้ร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ และเข้าร่วมการประชุมอาเซียนและการประชุมระหว่างประเทศด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งมีนโยบายที่จะพัฒนาให้เมียนมาร์เป็นผู้ส่งออกข้าวหลัก (Major Rice Exporter)

ศักยภาพการลงทุนของประเทศเมียนมาร์ไม่ใช่วันนี้แต่เป็นอนาคตข้างหน้า

ด้วยที่ตั้งมีภูมิรัฐศาสตร์ที่ตั้งติดกับมหาอำนาจทางเศรษฐกิจโดยทิศเหนือติดกับประเทศจีนตั้งแต่ทิเบต เสฉวน ยูนนาน ทิศตะวันตกติดกับประเทศอินเดียตั้งแต่รัฐอัสสัม นาคาแลนด์ มณีปุระ และทิศตะวันออกติดกับประเทศไทยตั้งแต่ภาคเหนือจรดชายฝั่งทะเลอันดามัน ด้วยศักยภาพการลงทุนประเทศเมียนมาร์ในอนาคตจะเป็นที่หมายปองด้านการลงทุนจากประเทศต่างๆ เพราะความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานไฟฟ้าจากน้ำ ประมง สินแร่ อัญมณี ป่าไม้ โดยเฉพาะแหล่งก๊าซธรรมชาติ และน้ำมัน ซึ่งคาดว่าจะมีเป็นจำนวนมากซึ่งต่างชาติให้ความสนใจที่จะเข้าลงทุน ปัจจุบันประเทศไทยเป็นผู้ลงทุนสำรวจและขุดเจาะก๊าซธรรมชาติรายใหญ่ รวมทั้งการลงทุนพลังงานไฟฟ้า เช่น กฟผ.อินเตอร์เนชั่นแนล (EGATi) ลงทุนในโครงการไฟฟ้ามายตง 6,300 เมกะวัตต์ และโครงการไฟฟ้าฮัจยีกำลังการผลิต 1,360 เมกะวัตต์

MYANMAR INSPIRE

เมียนมาร์...วันนี้

www.tanitsorat.com

ประเทศเมียนมาร์ได้เปิดประตูแหล่งสำรวจและขุดเจาะน้ำมันซึ่งได้รับความสนใจจากบริษัทข้ามชาติ เช่น Shell Oil, Mitsui Oil, Conoco, Chevron, Total จากฝรั่งเศส, Exxon Mobil จากสหรัฐอเมริกา ในอนาคตหากมีการขุดเจาะและลงทุนอย่างจริงจังจะทำให้เกิดอุตสาหกรรมกลั่นน้ำมันและปิโตรเคมีคอล ซึ่งจะทำให้เมียนมาร์เป็นแหล่งผลิตพลาสติกโพลีเอสเตอร์ ซึ่งจะเป็ นอุตสาหกรรมต้นทางของหลายอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก อุตสาหกรรมเส้นใยสังเคราะห์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมเคมี ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวจะเป็นปัจจัยทำให้เมียนมาร์เป็นแหล่งลงทุนสำคัญทั้งในระดับภูมิภาคและในระดับโลก

อีกทั้งในช่วงต้นปี 2560 ประเทศเมียนมาร์บรรลุข้อตกลงกับจีนในการเชื่อมต่อระบบรางกับประเทศจีน โดยใช้ทางรถไฟจากเมืองลาโช (Lashio) หรือจีนเรียกว่า “ล่าเสี้ยว” ซึ่งอยู่ทางทิศเหนือของรัฐชานโดยเชื่อมกับทางรถไฟจีนที่เมืองมุเซ (Muse) และชายแดนจีนที่เมืองลุ่ยลี่ (มณฑลยูนนาน) และสามารถเชื่อมต่อกับรถไฟหลักของจีนภายใต้โครงการ “One Belt and One Road”

ศูนย์ ICD หรือเมียนมาร์เรียกว่า “ท่าบก”แห่งแรกของโครงการเตรียมสร้างขึ้นอยู่ใกล้กับเขตมะยิแง เมืองอมรปุระ รัฐมณฑลยะเลย ใช้ระยะเวลาดำเนินโครงการ 2 ปี ภายใต้คณะกรรมการภารกิจเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียแปซิฟิก (UNESCAP) ตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างทั้ง 2 รัฐบาล

ศูนย์ ICD หรือ ท่าบกดังกล่าวมีขนาด 75 เอเคอร์ จำนวนประโยชน์ด้านต่างๆเช่นเดียวกับท่าเรือ โดยท่าบกจะมีท่าเลที่ตั้งอยู่ใกล้ทะเลแต่สถานีขนส่งอยู่ในแผ่นดินที่สามารถเชื่อมโยงไปยังท่าเรือจ้าวเปียวในรัฐอารากันหรือรัฐยะไข่เป็นท่าเรือน้ำลึก ออกทะเลอ่าวเบงกอลพัฒนาโดยประเทศจีนซึ่งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษอนุมัติพร้อมกับท่าเรือทวาย ขณะเดียวกันสินค้าต่างๆจะสามารถบรรทุกส่งออกท่าเรืออย่างถุกและท่าเรือทิลาวาซึ่งศูนย์ไอซีดี (ICD) ผู้ลงทุนคือบริษัท เคอร์รี่ โลจิสติกส์ และบริษัท รัชอร์ส โลจิสติกส์ ได้รับการคัดเลือกพร้อมลงนามในสัญญาเมื่อวันที่ 3 เม.ย. 2560 และบริษัท เคอร์รี่ โลจิสติกส์ ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการบนที่ดินขนาด 42.674 เอเคอร์ ส่วน รัชอร์ส โลจิสติกส์ ได้รับอนุญาตให้บริการบนพื้นที่ซึ่งแบ่งออกเป็นสองเขต คือ ขนาด 18.47 เอเคอร์ และ 13.36 เอเคอร์ โดยบริษัทเอกชนคาดว่าจะเริ่มก่อสร้างโครงการได้ทันทีหลังจากที่ได้รับมอบโอนที่ดินแล้วเสร็จ โดยท่าบกดังกล่าวจะเชื่อมต่อกับโครงสร้างพื้นฐานกับนโยบายเบลด์ แอนด์ โรด อินิทิเอทีฟ กับถนนสายหลักของประเทศจีนโดยใช้ทางรถไฟสายลาชิวเซ (Lashio-Muse) ตามที่วางแผนไว้

ปัญหาเอกภาพของเมียนมาร์กับดักการพัฒนาประเทศ

ความเป็นเอกภาพแห่งชาติถือเป็นวาระแห่งชาติของเมียนมาร์มาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2493 ตั้งแต่สมัยนายพลเนวินฯ เป็นประธานาธิบดี กองทัพเมียนมาร์มีการปราบปรามและต่อสู้เพื่อการรวมชาติมาอย่างยาวนานถึงแม้ปัจจุบันส่วนใหญ่สามารถตกลงหยุดยิงกันได้ แต่กลุ่มเหล่านี้ก็ยังไม่ยอมวางอาวุธและยังสามารถรักษาฐานพื้นที่อิทธิพลไว้ได้ อย่างไรก็ตามทั้งฝ่ายกองทัพและนางออง ซาน ซูจี เห็นพ้องต้องกันว่า "การเดินหน้าประเทศจะต้องให้เกิดความเป็นเอกภาพ" หากไม่สามารถการรวมชาติให้เป็นประเทศอย่างแท้จริงก็จะไม่สามารถแก้ปัญหาความยากจนและความมั่นคงทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมือง

โจทย์ของเมียนมาร์ต่างกับหลายประเทศเพราะเป็นเรื่องของการรวมชาติเป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่ออนาคตของประเทศ ขณะเดียวกันโจทย์ของกลุ่มชาติพันธุ์หลังจากสู้รบกับรัฐบาลกลางยาวนานเกือบ 70 ปี กลุ่มเหล่านี้ก็เริ่มเบื่อหน่ายสงครามและต้องการให้มีการเจรจาให้เกิดสันติภาพ ซึ่งก่อนหน้านั้นในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 (ค.ศ.1947) นายพลอองซานบิดาของนางซูจีได้เคยจัดให้มีการประชุมที่จะตกลงสถาปนาสหภาพพม่า (เมียนมาร์) โดยให้นำรัฐต่างๆ ที่ต้องการปกครองตนเองมาอยู่ภายใต้สหภาพ โดยรัฐบาลกลางให้สิทธิและอิสระในการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่นแต่ยังคงความเป็นเอกภาพกับรัฐบาลกลาง หากดำเนินการไประยะหนึ่งหากบางรัฐใดประสงค์จะแยกตัวเป็นอิสระสามารถทำได้แต่ต้องผ่านความเห็นชอบจากรัฐบาลกลาง อย่างไรก็ตามข้อตกลงดังกล่าวมีอันต้องยุติหลังจากนายพลอองซานถูกสังหารและประเทศพม่าตกอยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลทหารที่ยาวนานถึง 50 ปี

ปัญหาการเมืองของเมียนมาร์มีความซับซ้อนยากที่จะเข้าใจ เกี่ยวข้องกับการประสานประโยชน์และการคานอำนาจของทั้ง 3 ชั่วอำนาจ ขณะที่แต่ละชั่วอำนาจมีชั่วอำนาจย่อยซ้อนอยู่ กล่าวได้ว่าเมียนมาร์มีพื้นที่เพียงร้อยละ 60 ซึ่งรัฐบาลกลางมีอำนาจเบ็ดเสร็จอย่างแท้จริง โดยพื้นที่ตอนเหนือซึ่งเป็นเทือกเขาสูงเป็นพื้นที่อิทธิพลของชนกลุ่มน้อย เช่น รัฐสกาย กะฉิ่น ด้านตะวันตกทั้งรัฐมาเกว ชิน ยะไข่ ยังเป็นเขตสู้รบ ทางด้านตะวันออกชายแดนติดประเทศจีน สปป.ลาว และไทย พื้นที่เป็นเขตอิทธิพลของไทยใหญ่ (ฉาน) แม้แต่พรมแดนที่ติดกับแม่ฮ่องสอน แม่สอด จนถึงกาญจนบุรีก็อยู่ในเขตอิทธิพลของกองกำลังรัฐกะเหรี่ยงซึ่งปัจจุบันก็ยังมีกรรบกักรบประปราย

ทั้งนี้กลุ่มชาติพันธุ์ข้างต้นถือว่ามีบทบาทค่อนข้างสูง เพราะมีการจัดตั้งเป็นกองทัพมีเขตพื้นที่ปกครอง ขณะเดียวกันมีความพยายามที่จะรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นกองทัพสหภาพ (Union Army) เพื่อช่วยเหลือ-ต่อสู้-ต่อกร กับรัฐบาลกลางถึงขนาดมีพ.บ.สูงสุด (พล.ต. บี ฑู) นอกจากนี้ในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ยังมีกองกำลังอิสระซึ่งขัดแย้งและรบกันเอง เช่น กลุ่มว่าแดง กองทัพอารากัน (เอเอ) ซึ่งเป็นกลุ่มหัวรุนแรงชาวพุทธในรัฐยะไข่ รวมทั้งกลุ่มโรฮิงญาซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยนับถือมุสลิม ซึ่งรัฐบาลเมียนมาร์ไม่ยอมรับ นอกจากนี้ยังมีกองทัพพันธมิตรประชาธิปไตยแห่งชาติเมียนมาร์ (เอ็มเอ็นดีเอเอ) กองทัพปลดปล่อยแห่งชาติท่าอ่าง (ทีเอ็นแอลเอ) และกองกำลังกะเหรี่ยงพุทธ (ดีเคบีเอ) ฯลฯ กลุ่มชาติพันธุ์ของเมียนมาร์มีความซับซ้อนเกี่ยวข้องทั้ง อุดมการณ์ในการสร้างชาติ, เขตอิทธิพลเก็บค่าคุ้มครองและภาษีเถื่อน, กระบวนการผลิตและกระจายยาเสพติดในระดับสากล, ผลประโยชน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ สัตว์ต่างๆ เช่น หยก อัญมณี ฯลฯ รวมทั้งการเก็บภาษีนอกระบบตามตะเข็บชายแดนทั้งประเทศ ไทย จีน อินเดีย

จากที่กล่าวข้างต้นเห็นได้ว่าผลประโยชน์และรายได้มหาศาลทำให้กลุ่มชาติพันธุ์มีการรักษาฐานพื้นที่อิทธิพลและฐานอำนาจ มีรายได้สามารถสร้างกองทัพของตนเองมีระบบการบริหารจัดการกองกำลังอย่างเป็นระบบจนสามารถต่อสู้กับกองทัพเมียนมาร์มาได้อย่างยาวนาน อีกทั้งมีการร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการกับกองกำลังทหารของรัฐบาลโดยเฉพาะตามตะเข็บชายแดน ทั้งนี้การจัดสรรหาผลประโยชน์และแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกันอย่างลงตัว ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้รัฐบาลกลางไม่สามารถปราบปรามกลุ่มชาติพันธุ์และปัจจุบันก็ยังไม่วางอาวุธ

ปัญหาอุปสรรคการรวมชาติและความเป็นเอกภาพของเมียนมาร์

- 1) **เจตย์และเงื่อนไขของกลุ่มชาติพันธุ์** ต้องการให้สถาปนาสหพันธรัฐเมียนมาร์ที่เป็นประชาธิปไตยที่มีการกระจายอำนาจการปกครอง โดยทุกรัฐมีสิทธิในการปกครองประเทศและต้องการคงสิทธิในการเก็บภาษี การให้สัมปทานด้านทรัพยากร และผลประโยชน์ต่างๆ ในพื้นที่ของตนเอง โดยยอมทำข้อตกลงยุติการสู้รบกับรัฐบาลกลางแต่ไม่ยอมวางอาวุธ
- 2) **เจตย์และเงื่อนไขของฝ่ายความมั่นคงหรือฝ่ายกองทัพ** ไม่ต้องการผลักดันให้ประเทศเมียนมาร์ไปสู่การเป็นสหพันธรัฐเพราะจะนำไปสู่การขาดเอกภาพและเสี่ยงต่อความมั่นคงของประเทศจากการแยกตัวของบางกลุ่มในอนาคต ซึ่งฝ่ายกองทัพอาจคัดค้านเพราะผลการเจรจาจะต้องผ่านรัฐสภาซึ่งทหารครองที่นั่ง 1 ใน 4 โดยฝ่ายทหารต้องการให้แยกการเจรจาสันติภาพเป็นกลุ่มๆอย่างที่ได้ผลมาในอดีต และไม่ค่อยเห็นด้วยกับการประชุมในระดับชาติและถูกกดดันจากนานาชาติ
- 3) **เจตย์ของรัฐบาล** ต้องการให้มีการเจรจาสันติภาพเพื่อสามารถให้ประเทศเดินหน้า โดยแลกเปลี่ยนให้ชนกลุ่มน้อยเพิ่มอำนาจปกครองตนเองให้มากขึ้นแต่ต้องยังคงอยู่กับสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งนางออง ซาน ซูจี ก็ไม่ได้ให้สัญญาณที่ชัดเจนว่านางต้องการผลักดันให้เกิดสหพันธรัฐเมียนมาร์อย่างที่ชนกลุ่มน้อยต้องการ

นางออง ซาน ซูจี พล.อ มิน อ่อง หล่าย และแกนนำกลุ่มชาติพันธุ์ ระหว่างการหารือปางโหลงแห่งศตวรรษที่ 21 ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม – 4 กันยายน 2559

หากจะคัดลอกบทความนี้หรือนำบางส่วนไปใช้ในงานต่างๆโปรดอ้างอิงชื่อผู้เขียนบทความ
สามารถ Download PowerPoint ได้ที่ www.tanitsorat.com
และสามารถติดตามรายงาน-บทความอื่นๆได้ที่ช่องทาง
www.tanitsorat.com / Facebook : tanit.sorat
Youtube : V-Serve Skill Channel